

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

2024 р., протокол № 8
Голова Вченої ради
Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК12 «Українські історико-культурні та політико-соціальні студії»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології»
освітньо-професійна програма «Системи бізнес-аналітики»
факультет інформаційно-комп'ютерних технологій
кафедра комп'ютерних наук

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту
24.08.2024 р., протокол № 6

Завідувач кафедри
Вікторія
ЗАГУРСЬКА-АНТОНЮК
Гарант освітньо-професійної
програми
Олександра СВІНЦИЦЬКА

Розробники: д.політ.н., професор кафедри міжнародних відносин і політичного
менеджменту Ігор РАФАЛЬСЬКИЙ

Житомир
2027 – 2028 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 2

Робоча програма навчальної дисципліни **«Українські історико-культурні та політико-соціальні студії»** для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня **«бакалавр»** спеціальності **126 «Інформаційні системи та технології»** освітньо-професійна програма **«Системи бізнес-аналітики»**
Вченою радою факультету національної безпеки, права і міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 12 «Інформаційні технології»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 126 «Інформаційні системи та технології» ОПП «Системи бізнес-аналітики»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 4,5	Освітній ступінь «бакалавр»	24 год.	-
		Практичні	
		12 год.	-
		Лабораторні	
		– год.	-
		Самостійна робота	
		54 год.	-
		екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 40 % аудиторних занять, 60 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання студентам системних знань про політику, політичну діяльність, політичні процеси, що відбуваються в суспільстві. У процесі вивчення курсу студенти мають освоїти предмет та функції політології, проблему ефективної організації суспільних процесів та влади як основної дилеми політики, історію політичних вчень. Формування у студентів уявлення про функціонування та розвиток сучасного суспільства, специфіку соціологічного і політологічного пізнання проблем і тенденцій суспільного розвитку, політики і влади, взаємодію людини з різними інституціями, особливості сучасного українського суспільства у порівняльному контексті.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з методологічною базою політичної науки;
- розкрити основні закономірності політичних процесів;
- показати зміст та специфіку понятійно-категоріального апарату політології;
- сформувати наукове розуміння політики як невід'ємної частини суспільного життя;
- аналізувати інформацію щодо подій, процесів та явищ соціального життя суспільства;

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології» освітньо-професійна програма «Системи бізнес-аналітики»:

КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ 3. Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності.

КЗ 6. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.

КЗ 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КС 14. Здатність формувати нові конкурентоспроможні ідеї й реалізовувати їх у проектах (стартапах).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 5

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» освітньо-професійна програма «Системи бізнес-аналітики»:

ПР 10. Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 6

3. Програма навчальної дисципліни.

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Політичні студії.

Тема 1. Сучасні науки про суспільство. Політологія як наука. Соціологія як науки про соціальні спільноти. (КЗ 9, КЗ 10, ПР 10)

Предмет, об'єкт і методи основ політології як науки. Політика, її місце і роль в суспільному житті. Підходи до розуміння феномену політики — буденний і науковий. Історія формування поняття «політика». Широке і вузьке розуміння політики. Політика як владні взаємовідносини: регулювання, розподілу, впливу і виконання. Специфіка формування політичної сфери. Підходи до визначення поняття наука. Предмет і об'єкт науки, предмет і об'єкт політології. Історія формування основ політології як науки. Концепції природних прав, суспільного договору, народного суверенітету, правової держави у Новий час. Їх вплив на формування сучасних політичних систем. Розвиток політичних ідей в Україні.

Типи соціальних спільнот. Соціальні інститути як механізми самоорганізації спільного життя людей та їх різновиди. Структура та функції соціології. Місце соціології у системі наук. Специфіка соціології за об'єктом і предметом дослідження. Стан розвитку та специфічні риси сучасного суспільствознавства. Основні парадигми сучасного соціального знання та його структура. Теоретична соціологія: основні парадигми. Структурний функціоналізм. Соціальна система та її складники. Проблема соціальної інтеграції. Соціологія конфлікту. Поняття соціальної взаємодії.

Тема 2. Політична влада та її роль у функціонуванні суспільства. (КЗ 2, КЗ 6, КЗ 9, ПР 10)

Влада як явище суспільного життя. Єдність відносин панування і підкорення. Соціальне призначення влади. Основні види влади. Феномен політичної влади. Властивості політичної влади: верховенство, суверенітет, авторитарність, відповідальність, примусовість. Структурні компоненти влади (агенти, цінності, способи, ресурси). Механізм здійснення політичної влади. Соціальна стратифікація та політична влада. Суб'єкти політичної влади. Концепції політичної влади. Функції політичної влади. Концептуальні моделі організації влади в сучасному суспільстві (теорія політичної модернізації, мерітократії, всесвітнього суспільства). Влада й насильство в політиці. Дилема легітимності насилля. Теорія насилля Й.Гальтунга. Розвиток теорії і практики насилля.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 7

Тема 3. Політичні системи. Держава в політичній системі суспільства. (КЗ 6, КЗ 9, КЗ 10, ПР 10)

Поняття політичної системи. Структура і організація політичної системи. Функції політичної системи. Закономірності розвитку. Теорія політичної системи Д. Істона і Г. Алмонда. Типології політичних систем. Політичні інститути: види, функції. Місце громадської думки в політичній системі. Порівняльний аналіз функціонування політичних систем.

Сутність держави. Походження держави. Особливості, ознаки і атрибути держави. Типи держав за формами правління та державного устрою: монархія, дуалістична монархія, конституційна парламентська монархія, республіка, унітарна держава, федерація, конфедерація. Функції держави та структури державної влади. Місце держави в політичній системі суспільства. Громадянське суспільство і держава. Структура і атрибути громадянського суспільства. Моделі громадянського суспільства.

Тема 4. Політичні режими. (КЗ 6, КЗ 9, КЗ 10, ПР 10)

Поняття і сутність політичного режиму. Правовий та соціологічний підхід. Політичний режим як інституціонального способу взаємодії держави і суспільства, уряду і громадян. Демократичні режими: сутність, характерні риси, ознаки та форми. Сучасні моделі демократії. Недемократичні режими: тоталітаризм і авторитаризм. Особливості і різновиди тоталітаризму. Специфіка авторитаризму і перехід до демократії.

Змістовний модуль 2. Соціальні студії

Тема 5. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура суспільства. (КЗ 9, КЗ 10, ПР 10)

Системний підхід до суспільства в соціології. Аналіз суспільства з позицій детермінізму. Концепції суспільства. Соціальні системи та підсистеми.

Поняття соціальної структури. Соціально-класова структура суспільства та тенденції змін у сучасному суспільстві. Соціально-етнічна структура суспільства. Соціально-демографічна структура суспільства. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність. Динаміка соціальної структури українського суспільства пострадянського періоду.

Тема 6. Політичний процес та особа в ньому. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин.(КЗ 2, КЗ 9, КЗ 10, КС 14, ПР 10)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 8

Людина як суб'єкт політичної діяльності. Проблема "людини - політики" в історії політичної думки. Політична соціалізація: поняття, агенти та функції. Вікові особливості та етапи політичної соціалізації. Концепції політичної соціалізації: елітаристська концепція, концепція інтересу, концепція рольового тренінгу, концепція підкорення, концепція політичної підтримки. Поняття «політична ідеологія». Структура політичної ідеології, її функції. Основні політично-ідеологічні доктрини сучасності.

Особистість в соціології. Особистість – людина – індивід. Біологічне та соціальне в людині. Теорія розвитку особистості. Характерні риси особистості та її внутрішня духовна структура. Проблема соціалізації та інтеріоризація. Ресоціалізація особистості в перехідних суспільствах.

Суть і функції політичної культури. Система орієнтацій у структурі політичної культури. «Ідеальні типи» політичної культури (Г. Алмонд, С. Верба). Типологія політичних культур (А. Колодій). Політична свідомість, її структура. Групова і масова політична свідомість. Типи політичної свідомості. Політична свідомість і політична воля. Авторитарна і демократична свідомість. Особливості політичної діяльності. Цілі й засоби політичної діяльності. Класифікація політичної діяльності. Види політичної діяльності. Політична участь. Види політичної участі.

Тема 7. Політичні партії, політичні рухи. Вибори та виборчі системи. (КЗ 2, КЗ 9, КЗ 10, КС 14, ПР 10)

Історія виникнення політичних партій, генетична модель походження політичних партій за М. Дюверже. Політична партія у сучасному розумінні, її місце і роль у політичній системі. Політичні рухи, стадії розвитку політичних рухів за Є. Вятром. Типи рухів. Умови трансформації політичних рухів у політичні партії. Партійні системи, їх типологізація, переваги та недоліки.

Поняття виборів та виборчих систем. Типи виборчих систем, їх вплив на формування партійної системи. Мажоритарна і пропорційна виборчі системи. Риси та різновиди пропорційних виборчих систем.

Тема 8. Політичні еліти, політичне лідерство, політична опозиція. Соціально-політичні конфлікти. (КЗ 2, КЗ 9, КЗ 10, ПР 10)

Питання еліти в історії політичної думки: античність, середньовіччя, новий час. Теорії еліт в період 19-20 ст.: В. Паретто, Г. Моска, Г. Лассуел, Л. Боден, Х. Ортега-іГассет. Підходи до визначення поняття еліти в сучасній науці. Політична еліта: в широку і вузькому значенні. Механізми формування еліт, політичних еліт. Місце і роль опозиції і контрпропозиції в системі влади. Функції політичної еліти. Специфіка формування політичної еліти в

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 9

тоталітарному, авторитарному і демократичному режимах. Питання формування політичної еліти в Україні.

Опозиція як політичний інститут. Типологія політичної опозиції. Структура і функції політичної опозиції. Взаємодія влади і опозиції. Формування політичної опозиції. Види і типи політичної опозиції. Моделі парламентської опозиції. «Тіньовий» уряд. Політичне «ренегатство». Групи інтересів як фактор опозиційності. Опозиція і ЗМІ. Технології політичної опозиції. Комунікативна та інформаційна спроможність політичної опозиції.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	у	л	п	с	у	л	п	с
	с	е	р	а	с	е	р	а
	ь	к	а	м	ь	к	а	м
	о	ц	к	о	о	ц	к	о
	г	і	т	с	г	і	т	с
	о		и	т	о		и	т
			ч	н			ч	н
			ні	а			ні	а
			р	о			р	о
			б	б			б	б
			о	о			о	о
			т	т			т	т
			а	а			а	а
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Політичні студії.								
Тема 1. Сучасні науки про суспільство. Політологія як наука. Соціологія як наука про соціальні спільноти.	14	4	2	8	-	-	-	-
Тема 2. Політична влада. Та її роль у функціонуванні суспільства..	9	2	1	6	-	-	-	-
Тема 3. Політичні системи. Держава в політичній системі суспільства.	12	2	2	8	-	-	-	-
Тема 4. Політичні режими.	11	4	1	6	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	46	12	6	28	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Соціальні студії.								
Тема 5. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура суспільства.	9	2	1	6	-	-	-	-
Тема 6. Політичний процес та особа в	13	4	1	8	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 10

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	у	л	п	с	у	л	п	с
	с	е	р	а	с	е	р	а
	ь	к	а	м	ь	к	а	м
	о	ц	к	о	о	ц	к	о
	г	і	т	с	г	і	т	с
	о	ї	и	т	о	ї	и	т
			ч	р			ч	р
			н	о			н	о
			і	б			і	б
			р	о			р	о
			б	т			б	т
			о	а			о	а
ньому. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин.								
Тема 7. Політичні партії та рухи. Вибори та виборчі системи.	9	2	1	6	-	-	-	-
Тема 8. Політичні еліти, політичне лідерство, політична опозиція. Соціально-політичні конфлікти.	11	4	1	6	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	42	12	4	26	-	-	-	-
<i>Модульний контроль 1</i>	2	-	2	-	-	-	-	-
ВСЬОГО	90	24	12	54	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Політичні студії.			
1	Тема 1. Сучасні науки про суспільство. Політологія як наука. Соціологія як наука про соціальні спільноти. 1. Предмет, об'єкт і методи політології як науки. 2. Політика, її місце і роль в суспільному житті. 3. Типи соціальних спільнот. 4. Соціальна система та її складники.	2	-
2	Тема 2.Політична влада. Та її роль у функціонуванні суспільства. 1. Влада як явище суспільного життя. 2. Соціальне призначення влади.	1	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22/ 11</i>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 12

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Політичні студії.			
1	Тема 1. Сучасні науки про суспільство. Політологія як наука. Соціологія як наука про соціальні спільноти. 1. Історія формування основ політології як науки. 2. Основні парадигми сучасного соціального знання та його структура.	8	-
2	Тема 2. Політична влада. Та її роль у функціонуванні суспільства. 1. Структурні компоненти влади. 2. Механізм здійснення політичної влади. 3. Влада й насильство в політиці.	6	-
3	Тема 3. Політичні системи. Держава в політичній системі суспільства. 1. Типи держав за формами правління та державного устрою. 2. Громадянське суспільство.	8	-
4	Тема 4. Політичні режими. 1. Політичний режим як інституціонального способу взаємодії держави і суспільства, уряду і громадян. 2. Особливості і різновиди тоталітаризму.	6	-
Змістовий модуль 2. Соціальні студії.			
5	Тема 5. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура суспільства. 1. Аналіз суспільства з позицій детермінізму. 2. Соціально-демографічна структура суспільства.	6	-
6	Тема 6. Політичний процес та особа в ньому. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин. 1. Політична соціалізація: поняття, агенти та функції. 2. Суть і функції політичної культури. 3. Політична свідомість, її структура	8	-
7	Тема 7. Політичні партії та рухи. Вибори та виборчі системи. 1. Умови трансформації політичних рухів у політичні партії. 2. Типи виборчих систем, їх вплив на формування партійної системи.	6	-
8	Тема 8. Політичні еліти, політичне лідерство, політична опозиція. Соціально-політичні конфлікти. 1. Теорії еліт в період 19-20 ст.: В. Паретто, Г. Моска, Г. Лассуел, Л. Боден, Х. Ортега-іГассет. 2. Місце і роль опозиції і контрпропозиції в системі влади.	6	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		54	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 13

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальним самостійним завданням під час вивчення дисципліни «Українські історико-культурні та політико-соціальні студії» є написання тез доповіді за тематикою бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. Завдяки влучно складеним тезам, автор має можливість створити собі репутацію фахівця, здатного в логічній і переконливій, ясній і доступній для адресата формі висловлювати результати своєї роботи. Тези на конференцію – це не план наукової роботи і не список основних положень.

Порядок підготовки тез:

- визначення теми дослідження;
- аналіз літератури за темою дослідження;
- визначення проблемного питання в рамках теми дослідження;
- формулювання назви тез доповідей;
- узгодження назви тез та напряму дослідження з науковим керівником;
- написання тез;
- узгодження тексту тез з науковим керівником;
- публікація тез доповіді.

Оформлення тез здійснюється відповідно до вимог актуальної конференції, відображених у інформаційному листі заходу. При поданні тез на перевірку здобувачі вищої освіти мають зазначити, відповідно до вимог якої конференції здійснювалася підготовка тез. Обов'язковим елементом контролю та оцінювання тез як індивідуального завдання є перевірка їх на плагіат з використанням доступного програмного забезпечення.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПР 10. Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.	- Вербальні методи (лекція, пояснення) - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) - Дискусійний метод - Ситуаційний метод

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 14

Результат навчання	Методи навчання
	Методи самостійної роботи, анотування опрацьованого матеріалу

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПР 10. Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів Перевірка виконання та захист практичних робіт Експрес-тестування Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань Самооцінювання та взаємооцінювання Перевірка виконання завдань модульного контролю Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль у всіх семестрах вивчення навчальної дисципліни.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 15

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі контрольної роботи з використанням тестів.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться після завершення вивчення навчальної дисципліни. Процедура складання заліку та екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Семестр 1		
Виконання завдань поточного контролю	60	-
Виконання завдань модульного контролю	40	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Семестр 1		
Виконання завдань під час навчальних занять	40	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій	до 10	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 16

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	—
Участь у дискусії	10	—
Виконання поточних тестових завдань	10	—
Виконання та захист завдань, кейсів	10	—
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40	—

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{нз}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{нз}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{нз}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{нз}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	40	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 17

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 18

відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Свідомість	Consciousness
2	Нація	Nation
3	Гілки влади	Branches of government
4	Соціологія	Sociology
5	Експеримент	Experiment
6	Еліта	Elite
7	Інтелектуальна власність	Intellectual property
8	Суспільні відносини	Social relations
9	Інформація	Information
10	Метод дослідження	Research method
11	Політика	Politihua
12	Наука	Science
13	Наукове дослідження	Scientific research / study
14	Опитування	Survey
15	Партія	Party
16	Суспільство	Society
17	Політична система	Political system
18	Демократія	Democracy

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 19

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
19	Ідентичність	Identity
20	Тоталітаризм	Totalitarianism
21	Авторитаризм	Authoritarianism
22	Теорія	Theory
23	Фабрикація	Fabrication
24	Громадянське суспільство	Civil society
25	Хабарництво	Bribery

12. Рекомендована література

Основна література

1. Гелей С., Рутар С. Політологія. К.: ЦНЛ, 2019. 348 с.
2. Гетьманчук М.П., Гетьманчук П.М., Ільницька У.В., Луцишин Г.І., Пасічний Р.Я., Турчин Я.Б. Політологія: у схемах, таблицях, визначеннях. К.: Львівська політехніка, 2020. 272 с.
3. Неліпа Д. Системний аналіз в політології. К.:ЦНЛ, 2019. 304 с.
4. Скрипникова Л., Тутік Л., Гринчак М. Політологія. К.: ЦНЛ, 2019. 272 с.
5. Требін М. П. Соціальнополітичні студії: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 696 с.
6. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія. К.: ЦНЛ, 2019.

Допоміжна література

1. Аркуніч О. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності. К.: Ника-Центр, 2018. 988 с.
2. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. К.: Наш Формат, 2019. 448 с.
3. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. К.: ЦНЛ, 2019. 416 с.
4. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Теорія та практика політичної пропаганди. К.: Ліра-К, 2020. 254 с.
5. Кириченко В., Кириченко Ю., Соколенко Ю. Політико-правова система України. К.: ЦНЛ, 2019. 304 с.
6. Милосердна І. М. Імідж політичного лідера як категорія PR- технології. Актуальні проблеми політики. 2019. № 64.С. 118-133.
7. Романюк А. Еволюція політичних інститутів. К.: Гельветика, 2021. 184 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 20

8. Сухонос В. Державне правління: еволюція сучасних форм. К.: Університетська книга, 2019. 310 с.
9. Сухонос В., Сухонос В. Державний механізм забезпечення національної безпеки. Інституціонально-правова та технологічна парадигми. К.: Університетська книга, 2019. 288 с.
10. Фармагей О., Мельник Д., Петрик В. Інформаційна безпека. К.: Ліра- К, 2021. 412 с.
11. Шубін С. Політичний маркетинг. Миколаїв: Іліон, 2019.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.un.org/> – офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
2. <http://portal.un.kiev.ua/> – Представництво ООН в Україні
3. <http://www.nato.int/> – офіційний сайт НАТО
4. <http://www.coe.int/> – офіційний сайт Ради Європи
5. <http://www.unesco.org/> – офіційний сайт ЮНЕСКО
6. <http://freedomhouse.org/> – офіційний сайт неурядової міжнародної організації Freedom House
7. <http://www.osce.org> – офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі
8. <http://euroatlantica.kiev.ua/ua/about/> – Інформагенція Євроатлантика
9. <http://www.president.gov.ua> – Офіційне представництво Президента України.
10. <http://www.rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України.
11. <http://www.kmu.gov.ua/> – офіційний портал органів виконавчої влади України.
12. <http://www.mfa.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.
13. <http://www.mil.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства оборони України.
14. <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/> – «Україна-Європейський Союз» – офіційний сайт представництва України при Європейському Союзі.
15. <http://www.coe.int/uk/web/kyiv> – сайт Офісу Ради Європи в Києві.
16. <http://www.niss.gov.ua/> – Національний інститут стратегічних досліджень.
17. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/> – Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського.
18. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/iir/library/index.php> – офіційний сайт

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/12 6.00.1/Б-ОК12-2 024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 21

наукової бібліотеки імені М. Максимовича

19. <http://nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України: офіційний сайт.
20. <http://www.gntb.gov.ua/ua/> – Державна науково-технічна бібліотека України: офіційний сайт.
21. <http://www.ukurier.gov.ua/> – Урядовий кур'єр: офіційний сайт.
22. <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovid> – Аналітичні доповіді Національного інституту стратегічних досліджень
23. www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України: офіційний сайт.
24. <http://learn.ztu.edu.ua/> - Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка».